

ÅRSMELDING 2018

Hemnes kommune
Skaper glede mellom smul sjø og evig snø

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	2
FAKTA OG NØKKELTALL	3
RÅDMANNENS KOMMENTAR	4
ORDFØRERENS KOMMENTAR	5
REGNSKAP	6
STABEN	10
INTERNKONTROLL/LIKESTILLING M.M.	12
SKOLENE	13
BARNEHAGENE	15
TEKNISKE TJENESTER	16
HELSE OG VELFERD	17
OMSORG	18

FAKTA OG NØKKELTALL

Folketallⁱ
[per 4. kvartal 2018]
4 501 innbyggere

Endringer i befolkningen

Fødteⁱ
44 personer [per 2017]

Dødeⁱ
53 personer [per 2017]

Nettoflyttingⁱ
-12 personer [per 2017]

Vekst i befolkningen siste kvartalⁱ
1 personer [per 4. kvartal 2018]

Forventet utvikling

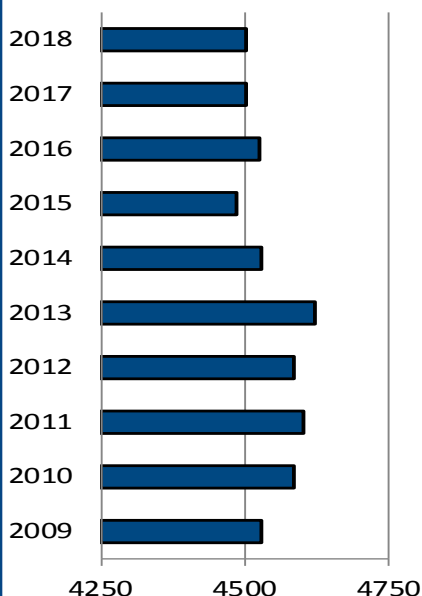

Befolkning i 2030ⁱ
4 402 innbyggere [per 2030]

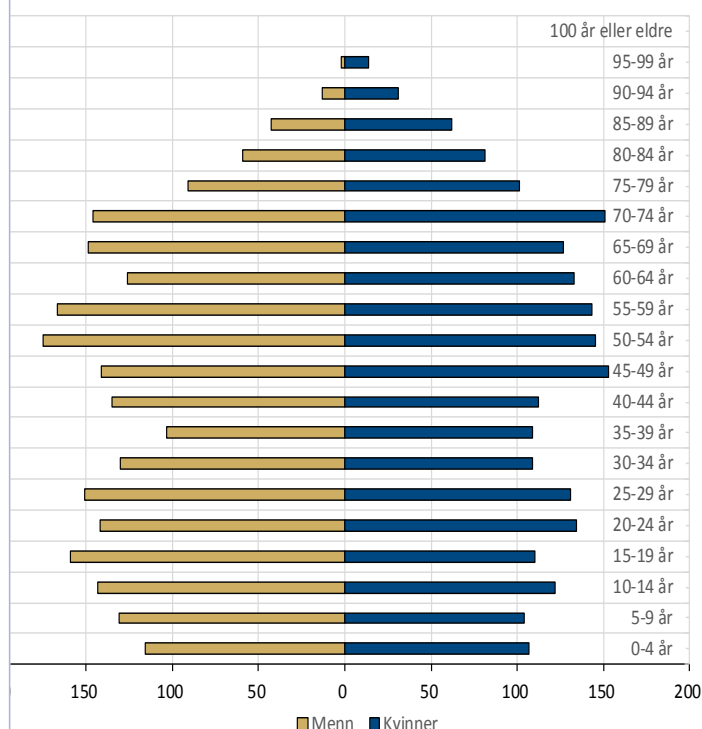

Befolkning i 2040ⁱ
4 311 innbyggere [per 2040]

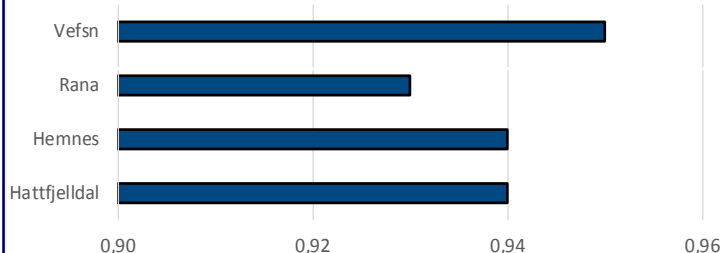
Folketallsutvikling

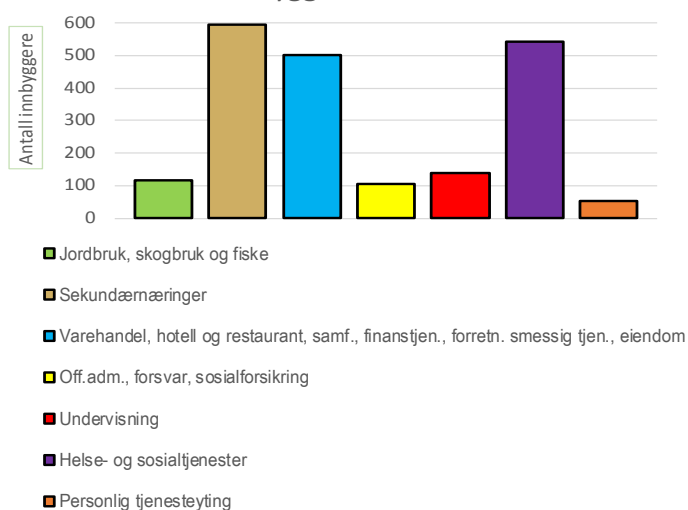
Aldersfordeling i Hemnes, pr. 1. jan 2019

Forholdet mellom menn og kvinner i arbeidsstyrken (menn = 1,00)

Hva innbyggerne arbeider med

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Innledning

Denne årsmeldingen, sammen med årsregnskapet, gir et godt bilde av aktivitet og status for året 2018. I min kommentar vil jeg trekke frem noen forhold:

Ung i Hemnes

I 2018 ble prosjektet Ung i Hemnes etablert, blant annet for å følge opp Ungdata undersøkelsene. Hemnes kommune har store forventninger til prosjektet hvor ungdommen selv sitter i «førersetet».

Digitalisering

Det er store forventninger til at norske kommuner tar i bruk nye og moderne virkemidler samtidig som kommunen skal levere tjenestene billigere og mer effektivt enn før. Årsmeldingen viser at Hemnes kommune arbeider målrettet med denne utfordringen.

Nærvær/ sykefravær

Dette tema har i flere år vært høyt prioritert i Hemnes kommune. Det er utarbeidet en avtale mellom partene, Hemnesavtalen. Til nå viser resultatene en positiv utvikling.

Fiberutbygging/ Villmarksnett

I 2018 ble det søkt og innvilget midler til utbygging av strekningen Korgen-Baklandet og ned til Bjerka. Det ble jobbet med konkurransegrunnlaget for prosjektet. Villmarksnett hadde ved årsskiftet 362 privatkunder og noen næringsbedrifter.

Næring/ Bygdeutvikler

Årsmelding 2018 synliggjør stor aktivitet på dette området til tross for begrensede ressurser. Det arbeides med flere spennende prosjekter som Vannfronten på Hemnesberget.

Skole/ barnehage

Offisiell åpning av ny ungdomsskole i Korgen etter brannen i 2016. Det ble ikke gjennomført svømmeundervisning for grunnskolen høsten 2018 på grunn av stengte basseng. Rekordlavt sykefravær i grunnskolen, over tid, fortsatt positiv utvikling i andel spesialundervisning.

Satsningen gjennom utdanningsdirektoratet, styrking av realfagskompetansen, i skole og barnehage fortsatte i 2018. Barnehagene jobbet mye med kompetanseheving i 2018.

Tekniske tjenester (TEK)

Enheten startet en omstillingsprosess i 2018. Stort fokus på tilrettelegging av tomter. Detaljregulering for torvet på Hemnesberget ble vedtatt i oktober. I 2018 ble hjemmehjelp overført fra omsorgsenheten til TEK.

Helse og Velferd

Hemnes kommune inngikk avtale med Bufdir. i 2018 om deltakelse i veiledningsprosjekt for barnevernet. Prosjektene: Olahall og Trygge barn fikk videre eksternt tilskudd i 2018. I 2018 ble det tegnet ny legevaktavtale med Rana kommune som ga Hemnes kommune vesentlig lavere andel av totalkostnadene enn forrige avtale. Hemnes kommune mottok ikke anmodning om bosetting av flyktninger i 2018.

Omsorgstjenesten

Tjenesten jobbet med en rekke omstillings og kvalitetsforbedringstiltak i 2018 (Heltid- delt, Velferdsteknologi og digitalisering, pasientsikkerhet, mat og ernæring og hverdagsrehabilitering). Samtidig arbeidet tjenesten målrettet med å effektivisere driften av tjenesten.

Budsjett -og økonomiplanprosess/ Årets regnskapsresultat

I juni 2018 fastsatte kommunestyret 16 mål som rådmannen skulle legge til grunn for sitt forslag til budsjett og økonomiplan. Ambisjonsnivået måtte tilpasses redusert kraftinntekter.

Dette innebar at budsjett- og økonomiplanprosessen høsten 2018 var preget av at kommunen var inne i en økonomisk krevende situasjon.

Driftsregnskapet for 2018 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på ca. 1.22 mill. kr. Investeringsregnskapet er avsluttet med udisponert (overskudd) på ca. 1.055 mill. kr.

Budsjett 2019, økonomiplan 2019-2022

Hemnes kommunes økonomiske situasjon er meget krevende. Kommunen har et betydelig behov for omstilling for å kunne tilpasse løpende utgifter til løpende inntekter. Innhold i vedtak i desember 2018, budsjett 2019 og økonomiplan 2019- 2022, ble såpass krevende at rådmannen umiddelbart måtte sette i gang et internt arbeid om hvordan vedtaket best kunne følges opp.

Kommunens netto lånegjeld per innbygger øker og er nå kr. 120.011,- per innbygger. Høy gjeld gjør kommunen sårbar for renteøkning. Netto lånegjeld i prosent av driftsutgifter er økt fra 94% til 96%.

Hemnes kommune er en kraftkommune og har av den grunn ekstra store frie inntekter. Kommunen opplever at kraftinntektene kan svinger kraftig fra år til år. Det blir en utfordring å unngå at disse svingningene direkte påvirker årlig tjenesteproduksjon.

Rettskraftige dommer og inngåtte forlik har gitt kommunen engangsinntekter som har bidratt til overskudd og balanse i regnskapet de siste år. En stor del av midlene er avsatt til fond og det kan bidra til et for positivt bilde av kommunens økonomiske situasjon. I 2018 er samlede driftsfond 63,1 mil.kr. fordelt mellom disposisjonsfond på 25,6 mill. og bundne driftsfond på 37,5 mill. kr.

Årlige løpende driftsutgifter bør ikke finansieres av fond. Effektiv drift og optimal bruk av kommunens ressurser er viktig. For å oppnå gode løsninger kan det bli behov for å gjøre investeringer i ny teknologi, noe som kan være i direkte konflikt med ønsket om uendret eller redusert lånegjeld.

En forutsetning for å finne fram til de beste løsningene er at det er åpenhet og vilje til å vurdere alle mulige inntektskilder, organisering og struktur. Det blir en ekstra utfordring dersom denne viljen ikke er tilstede.

Utfordringer:

-Fortsatt egen kommune? Utfordringene beskrevet i budsjett- og økonomiplanprosessen viser at det vil være nødvendig med kontinuerlig fokus på endring/forenkling og økonomistyring i årene som kommer. Likevel vil ikke tiltakene rådmannen kan foreta innenfor dagens struktur og tjenestetilbud være tilstrekkelig. Uten å gjennomføre strukturtiltak og/ eller innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer vil det ikke være mulig å opprettholde dagens tjenestenivå eller bestå som egen kommune på mellomlang og lang sikt.

-Kraft: Hemnes kommune er sårbar for prisvariasjoner i kraftmarkedet.

Avsluttende kommentarer

Til slutt vil rådmannen takke alle for godt samarbeid i 2018

ORDFØRERENS KOMMENTAR

Når jeg ser tilbake på 2018 så er det nok først og fremst omstilling som slår meg. En stadig økende bevisstgjøring rundt behovet for å ta ned driftsvolumet i Hemnes gjør at vi nå ser at en rekke omstillingsprosesser er satt i gang. Som ordfører er jeg glad for at vi har en organisasjon som er i stand til å utvikle seg og dimensjonere seg for å løse nye oppgaver. Et eksempel som jeg særskilt ønsker å trekke fram er arbeidet som er igangsatt for å få opp andelen med heltdsstillinger. Noe jeg tror er avgjørende for å bygge et moderne Hemnes.

Det andre jeg vil fokusere på er Ungdomsrådet sitt arbeid med å ta tak i utfordringene som ble avdekket gjennom Ungdataundersøkelsen. Ungdomsrådet er forbilledlig i sin innsats for å ta grep om egne oppvekstkår, og sette dagsorden.

Det tredje jeg vil ta fram er det betydelige utviklingsarbeidet som er gjort, spesielt rundt å bygge Hemnesberget som destinasjon. Systematisk arbeid over tid gir alltid resultater, og når kommune, næringsliv og frivillighet jobber sammen åpner det nye rom. Det er bygget en god grunnmur i 2018 som vi kan bruke til å bygge videre på.

Ordfører Christine Trones

Fra utdeling av sluttgave for ansatte som sluttet i 2018 med mer enn 25 års tjeneste i Hemnes kommune. Fra venstre ordfører Christine Trones, Unn Helen Johnsen, Lillian Bjørkmo, Ulla Monsen, Arnstein Møllerik og rådmann Amund Eriksen.

Ikke tilstede: Tove Nyrud Vassdal, Audbild Oldernes, Åsbild Nilsen og Karen Breivik

Årsmelding 2018

Skatteinntekter

Skatteoppkr.everen i Hemnes innfordret kr. 353,7 mill. i skatt og arbeidsavgift i 2018 mot kr. 382,6 i 2017. Hemnes kommunes andel av skatteinntektene for 2018 er kr. 131,1 hvorav naturressursskatt utgjør kr. 31,1 mill. Tilsvarende for 2017 var kommunens andel av skatteinntektene kr. 124,8 mill. og naturressursskatten 30,4 mill. Skatt på formue og inntekt til kommunen økte med 5% fra 2017 til 2018.

Årets resultat, drift

Driftsregnskapet for 2018 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr. 1 028 222.

Netto driftsresultat for 2018 er kr. -5 509 170. Det er -1,1 % av sum driftsinntekter. Tilsvarende var netto driftsresultat i 2017 (kr. 13 501 291) eller -2,7% av sum driftsinntekter.

Kommunen har som mål for økonomiplanperioden at netto driftsresultat skal utgjøre 1 % av sum driftsinntekter eller kr. 4,8 mill.

Netto driftsresultat må forbedres med kr. 10,3 mill. for å nå målsetningen. I tråd med budsjett er det avsatt kr. 780 000 til disposisjonsfond. Netto bruk av disposisjonsfond i driftsregnskap i 2018 - kr. 2 909 152.

Netto bruk av bundne og ubundne driftsfond i 2018 var kr. 6,5 mill. mot kr. 13,5 i 2017 (inkl. Bruk av tidl. års overskudd).

Sum driftsinntekter i 2018 er kr. 487,2 mill. mot kr. 498,3 mill. i 2017.

Driftsresultatet for Hemnes kommune er forbedret fra 2017 hvor det regnskap ble avlagt i balansen.

I resultatet for 2017 inngår også bruk av tidligere års overskudd (12,6 mill.).

Årets resultat, investering

Investeringsregnskapet er avsluttet med udisponert (overskudd) kr. 1 053 999. Overskuddet består av inntekter fra salg av utstyr og tomter som ble kr. 122 000 høyere enn budsjettet og refusjon fra Nordland fylkeskommune til Hemnes skoles aktivitetssenter kr. 150 000 og Hemnes kunstgressbane kr. 782 000.

Det er bevilget kr. 62,9 mill. til investeringer i 2017 mens utgiftene ble kr. 52 mill. Av dette er kr. 0,675 mill. investeringstilskudd til kirken (redskapshus Hemnes).

Investeringsutgifter aktivert i kommunens balanse utgjør kr. 51,4 mill. mens anleggsmidler er avskrevet med kr. 28,9 mill.

Det er utbetalt kr. 5,9 mill. i Startlån (Husbanklån formidlet av kommunen). Mottatt avdrag fra låntakere på Startlån er 1,8 mill. Kommunen har betalt kr. 0,78 mill. i avdrag på lån tatt opp i Husbanken (formidlingslån). Det er også avsatt kr. 1 mill. til bundet investeringsfond. Disse midlene må brukes til nedbetaling av formidlingslån.

Kommunen har også mottatt kr. 1,57 i avdrag på ansvarlig lån fra Helgelandkraft AS.

Fond

Ved årets slutt er samlede driftsfond 63,1 mill. fordelt mellom disposisjonsfond kr. 25,6 mill. og bundne Driftsfond Kr. 37,5 mill. Netto bruk av disposisjonsfond i drift er kr. 2,9 mill. og er i henhold til politiske vedtak som integreringstilskudd flykninger, mobilutbygging, marint avfall og omkjøringsvei. Netto bruk av bundne fond i drift er kr. 6,6 mill. Bruk av bundne fond er fastsatt av lov, forskrift og avtale som f.eks. selvkost, konsesjonsavgift, gaver, kurs og kompetanse.

Gjeld

Kommunens samlede langsiktig gjeld pr. 31.12.2018 er kr. 1

324 mill. hvorav pensjonsforpliktelsene utgjør kr. 784 mill. Av samlet lånegjeld på kr. 540,4 mill. er kr. 26,5 mill. tatt opp til videre utlån (Startlån). Resterende, kr. 517,8 er lån til finansiering av egne investeringer. Av lån til egne investeringer (kr. 513,8 mill.) utgjør lån som belaster driften kr. 362 mill. (70%) og kr. 151,8 mill. (30%) lån som ikke belaster driften (selvkost).

Lån per innbygger er kr 120 011. Netto lånegjeld er kommunens lån fratrukket utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld per innbygger har økt fra 103 193 til 104 127. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er økt fra 94% til 96%.

Avvik mot budsjett

Regnskapsskjema 1A viser hvor store inntekter kommunen har til finansiering av netto driftsutgifter som vist i regnskapsskjema 1B.

Regnskapsskjema 1B - fordelt		
Resultat i enhetene	1 951	Mindre utgift
hvorav mindre pensjon (KLP/SPK)	8 629	Mindre utgift
Resultat i enhetene ekskl. pensjonspremie	-6 678	Mer utgift
Resultatforklaring		
Merinntekt (R.skjema 1A)	4 330	Mer inntekt
Premieavvik	-5 252	Mindre inntekt
Mindreutgift(R.skjema 1B)	1 951	Mindre utgift
Mindreforbr. (overskudd)	1 029	

Enhetenes regnskapsførte utgifter er 1,9 mill. lavere enn budsjettet. Avvik i enhetene varierer fra positivt avvik kr 2,2 mill. (omsorg) til negativt avvik -kr 0,95 mill. i Utvikling og strategi. Pensjonspremien som er belastet regnskap ble 8,6 mill. lavere enn budsjettet. Dersom pensjonsutgiften hadde blitt som antatt ville samlet resultat målt mot budsjett for enhetene blitt -kr 6,6 mill.

Skatt og rammetilskudd ble kr 5,1 mill. høyere enn budsjettet. I budsjett 2019 er statens anslag for skatt og rammetilskudd lagt til grunn. Regnskapsrapportene viste høyere inntekter enn budsjettet med det ble ikke rapportert som reelt avvik. Bakgrunnen for det var rapporter som viste lavere skatteinntekter i kommunene og forventning fra sentralt hold om at skatt og ramme, for året ville, bli lavere enn staten opprinnelig la til grunn.

Hemnes kommune har mottatt kr 1,0 mill. i skjønnsmidler til prosjektet «Fosterhjem på Helgeland» og 0,6 mill. til «NAV i Nordland i en ny tid» Midlene inngår i rammeoverføringen men er som er overført til Rana kommune som vertskommune og NAV Nordland som er prosjektadministrator. Renteinntekter og utbytte ble noe høyere mens rentekompensasjon ble litt lavere. Kommune har også betalt mindre avdrag enn budsjettet mens utgiften til kjøp av kraft er større. Motpost kalkulatoriske renter/avskriving er inntektsført med lavere beløp enn budsjettet.

Pensjonspremie, premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik er budsjetteres med bakgrunn i aktuaroppgaver fra pensjonsleverandør. Differansen mellom pensjonspremien og netto pensjonskostnad er oftest positiv og blir inntektsført. I 2018 ble premieavviket korrigert for amortisering av tidligere premieavvik kr 5,2 mill. lavere enn budsjettet. Samlet er pensjonskostnaden i regnskapet kr 3,4 mill. lavere enn forventet.

Avvik mellom budsjett og regnskap

Stab

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	15 266	13 524	14 136	-612

Stabens uspesifiserte rammekutt på kr. 570 000 av totalen er dekt inn gjennom å holde 1 konsulentstilling på IKT vakant, samt ikke erstatte lærling fra oktober 2018. Det er ført stram økonomistyring, og alle ansvar gått med pluss med unntak av ansvaret 1221 Felles IKT-tjenester. Det er reforhandlet avtaler og spart inn der hvor det er mulig. Ikke minst ved å gå over til egen fiber der hvor slik finnes. IKT-utgiftene har generelt økt i pris, og dette har spist opp det meste av innsparingen.

Avviket isolert sett skyldes at reforhandlingene og overgangen til Office365 i overgangen mellom 2017 og 2018 strakk seg inn i 2018, mot normal lisensgjennomgang pr. november hvert år. Dette for å sikre fullstendig teknisk gjennomgang med leverandør før overgang fra lokale lisenser til skyisenser. Faktura for 2017 på kr. 702 000 ble betalt først i 2018, og påfølgende høst (november 2018) ble faktura for 2018 betalt som normalt. Året 2018 er derfor belastet med 2 års offisellisenser. Totalt sparer kommunen i underkant av kr. 200 000 pr. år på å gå over på denne avtalen, men utløste da en to-årig betaling i 2018.

Strategi og utvikling

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	4 419	4 366	5 317	-950

Hovedårsak til avvik er refusjon fra KMD til hovedprosjekt Okstindan inntektsført både i 2015 og 2017 (kr. 475 000). Bruk av bundne fond mindre enn budsjettet (kr. 200 000). Oppdekking av tilskudd til bedrift fra disposisjonsfond, som var vedtatt, ble feilaktig ikke foretatt (kr. 280 000).

Skoler

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	66 408	67 710	67 485	225

Dette er et positivt avvik på 0,3% (under 1 %) De økte inntekten skyldes flere faktorer, men bl.a. økte inntekter fra Direktoratet til tidlig innsats 1.-10. trinn (kr. 1,1 mill.), tilskudd til Realfagssatsing fra direktoratet kr. 309 000, og tilskudd til Statlig videreutdanning for lærere vår og høst kr. 1,5 mill. Med disse ekstra inntektene følger det ekstra pålagt aktivitet, derfor også økte utgifter. Det er redusert med 8,5 årsverk i perioden, i hovedsak fra 01.08.18.

Barnehager

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	35 700	35 678	35 204	473

Enheten har et positivt avvik på kr. 225 000,- Dette skyldes i hovedsak at barnehagene har hatt en lavere kostnad på innleie av vikarer ved sykefravær enn refusjonsinntekten barnehagene har mottatt.

Tekniske tjenester

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	42 874	40 739	41 534	-795

Avviket skyldes i hovedsak (kr. 727 000) underbudsjettering på ansvar 6005. Kommunen leier boliger fra HBS og må her betale 25 % moms. Når kommunen videreutleier boligene er dette uten moms. Siden momsutgiftene ikke er budsjettet går ansvaret med underskudd.

Helse og velferd

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	47 662	49 469	50 360	-891

Resultatet er kr 891 000 i negativt avvik. Helsetjenester og flyktningetjenesten står for budsjettmessige underskudd, mens barneverntjenesten og NAV gir positive bidrag til årsresultatet i enheten.

Den negative økonomiske utviklingen i helsetjenestene i tidsrommet mellom budsjettreguleringen i oktober og årets slutt skyldes en feilutbetaling av tilskudd fra Fylkesmannen pålydende kr 634 000. Feilutbetalingen ble oppdaget i kommunens egne rutiner for avslutning av regnskap og rapportert til Fylkesmannen.

Både NAV og barneverntjenesten hadde en sterkere regnskapsmessig avslutning enn det som var forventet. Flyktningetjenestens overforbruk beløper seg til kr 769 000,-. Overforbruket skyldes lavere integreringstilskudd enn antatt, samt overføring av tilskudd til andre kommuner i forbindelse med flytting.

Omsorgstjenesten

	Buds	Buds(end)	Regnskap	Avvik
	2018	2018	2018	
Netto utgift	118 510	116 552	114 408	2 144

Lavere pensjonsutgifter gav enheten et mindreforbruk på pensjon på kr. 4 437 000. I forbindelse med regnskapsavslutningen for 2017, ble det gjort en feil i økonomiavdelingen, som førte til at omsorgstjenesten fikk en reduksjon av rammene med kr. 2 187 000. Når dette tas hensyn til, ser vi at årsresultatet blir et underskudd på ca kr. 106 000 (ekskl. pensjon). Enheten hadde også uspesifiserte og spesifiserte rammekutt på kr. 2 867 600 som er effektivert med nedtak av årsverk, minimalt med innkjøp m.v.

Omsorgstjenesten har parallelt med dette også økt driftsnivået og fått høyere utgifter på enkeltområder, i hovedsak gjelder dette ressurskrevende brukere og i Miljøtjenesten. Samtidig har driftsnivået gått ned i deler av tjenesten. Ett av flere tiltak for å tilpasse driften etter etterspørselen har vært å stenge av en avdeling med 8 bemannede boliger. Enheten har effektivisert driften i 2018 med 9,5 årsverk.

Miljøtjenesten (MIL) har ingen ledige boliger pr. 31.12. Det er etablert barnebolig og tatt inn en ny ressurskrevende bruker innenfor rammene.

Det meste av kurs- og utdanningsvirksomhet finansieres av tilskudd. Tjenesten fikk også tilskudd fra Fylkesmannen til ungjobbere i ferieavviklingen. Arbeidet med velferdsteknologi og prosjekt Heltid for fremtiden er også delvis tilskudsfinansiert.

Barnebagebarn ute på tur

Kraftinntekter

For Hemnes kommune er kraftinntektene betydelig og gir muligheten til å opprettholde høyere driftsutgifter. Netto driftsutgifter til drift av enhetene i 2018 er 344 192 hvorav 17% er finansiert av kraftinntekter

I 2015 var 26% av netto driftsutgifter finansiert av kraftinntekter

Siden 2015 er kraftinntektene redusert med kr 25 mill eller 29%.

Kraftinntektene er mer usikre og vil kunne svinge med kraftpris.

Utgiftene til kjøp av kraft har også økt betydelig og bidrar til lavere inntekter.

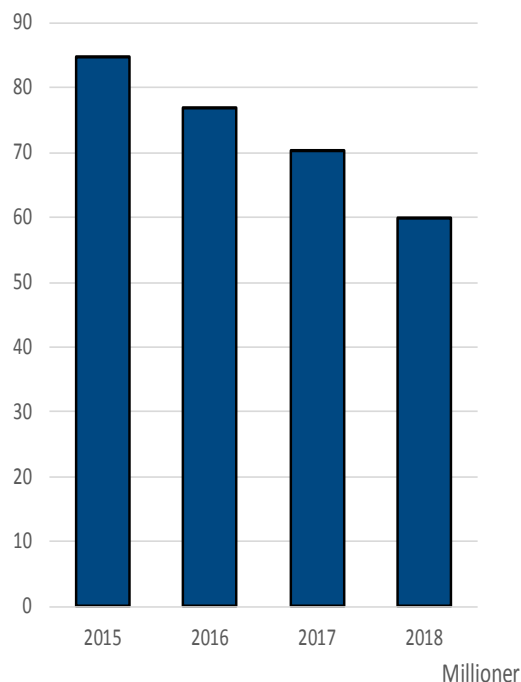
Inntektsreduksjon og svinginger i kraftinntektene gir

kommunen større økonomiske utfordringer I tillegg til inntektssvikt har kommunen behov for å skape økonomisk handlingsrom (netto driftsresultat), robuste årsbudsjett (reserver), øke vedlikehold og redusere investeringer (lånepptak)

Lånegjelden økte i 2018 og renten på lån som i lengre tid ha ligget på historisk lavt nivå er begynt å stige.

Omstilling av kommunen er i gang og resultatene for 2018 er bedre enn for 2017.

Det gjenstår imidlertid mye arbeid for å nå kommunestyrets målestning for kommuneøkonomien

Utvikling i kraftinntektene i Hemnes

Barnebagebarn lager kunst

REGNSKAP

Nøkkeltall (x1000)	2015	2016	2017	2018
Driftsinntekter pr innb.	103	107	110	108
Skattinntekt pr innb. (*)	26	27	28	29
Rammetilskudd pr innb.	33	34	34	35
Kraftinntekter pr innb. [1])	25	22	21	19
Driftsutgifter pr innb.	101	108	114	113
Investering pr innb.	11	11	12	8
Gjeld pr innb.	104	109	114	119
Netto gjeld per innbygger [2']	94	99	103	104
Antall innbyggere	4 490	4 528	4 531	4 503

[1] Inkl naturressurskatt

[2] Gjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler

Driftsinntekter (x1000)	2015	2016	2017	2018
Brukerbetaling	17 320	18 011	18 044	19 111
Andre salgs og leieinntekter	53 950	51 588	59 703	58 497
Overføring m/krav til motytelse	48 263	53 115	59 216	48 368
Rammetilskudd	148 429	152 276	155 609	160 758
Andre statlig overføring	7 670	15 496	20 559	16 762
Andre overføring	189	643	125	684
Skatt på formue og inntekt	115 881	121 742	124 876	131 134
Eiendomsskatt	58 533	59 835	49 946	41 310
Andre direkte og indir. skatter	10 097	10 204	10 204	10 566
	460 332	482 910	498 282	487 190

Driftsutgifter (x1000)	2015	2016	2017	2018
Lønn	257 305	275 062	281 899	280 276
Sosiale utgifter	45 899	47 761	47 606	50 217
Kjøp som inngår i tjenesteprod.	64 287	69 663	81 145	68 718
Kjøp som erstatter tjenesteprod.	23 606	28 275	27 501	25 677
Overføring	39 770	47 125	54 320	56 594
Avskrivninger	22 950	25 714	28 050	32 518
Fordelte utgifter	-2 335	-3 877	-4 173	-2 563
	451 482	489 723	516 348	511 437

Arbeidskapital (x1000)	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidler	158 730	163 974	152 344	162 981
Kortsiktig gjeld	-62 701	-62 236	-66 252	-66 118
Arbeidskapital	96 029	101 738	86 092	96 863
Endring	26 987	5 709	-15 646	10 771

Grunnlikviditet (x1000)	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidler	158 730	163 974	152 344	162 981
Korr for premieavvik	-27 080	-26 570	-29 395	-31 390
Fond (eks.disposisjonsfond)	-49 151	-47 228	-47 228	-41 157
Ubrukte lånemidler	-9 975	-8 908	-10 903	-33 798
Kortsiktig gjeld	-62 701	-62 236	-66 252	-66 118
Grunnlikviditet	9 823	19 032	-1 434	-9 482

Nøkkeltall	2015	2016	2017	2018
Likviditetsgrad 1	1,67	1,52	1,29	1,54
Likviditetsgrad 2	2,53	2,63	2,30	2,47
Resultatdekningsgrad	40,9 %	39,2 %	35,8 %	35,8 %
Skatte/rammetilskuddsgrad	58,5 %	56,0 %	54,3 %	57,1 %
Resultatgrad	1,9 %	-1,8 %	-3,6 %	-5,0 %
Nettoresultatgrad	11,2 %	0,8 %	-2,7 %	-1,1 %

Negativ grunnlikviditet innebærer at kommune ikke vil ha midler til å innfri alle øremerkede midler jf. tabellen over.

Likviditetsgrad 1 viser i hvilken grad kommunen evner å finansiere sin kortsiktige gjeldsforpliktelse. Bør være større enn 1.

Likviditetsgrad 2 viser forholdet mellom sum omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Bør være større enn 2 for at kommunens likviditet skal være god.

Resultatdekningsgrad viser hvor stor del av driftsutgiftene som dekkes av skatteinntekter. Desto lavere skattedekningsgrad desto større avhengighet av andre inntekter.

Skatte/rammetilskuddsgrad viser hvor stor del av drifts-

utgiftene som dekkes av skatteinntekter og rammetilskudd. Desto lavere skatte/rammetilskuddsgrad desto større avhengighet av andre inntekter

Resultatgrad viser hvor mye som er disponibelt til å dekke annet en sektorens driftsutgifter. Resultatgraden må være positiv. Negativ resultatgrad betyr at økonomien er i alvorlig ubalanse fordi kommune bruker av arbeidskapitalen for å dekke løpende utgifter.

Netto resultatgrad forteller hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til finansiering av investeringer og avsetninger. Dersom den er negativ har kommunen ikke økonomisk evne til hel eller delvis finansiering av investeringer eller bæreevne til å driftsforsiere avsetninger.

Generelt

Stab og sentraladministrasjonen har oppgaver som kommunen må gjøre fordi vi er en virksomhet. Noen oppgaver er lovpålagte, mens andre må til for å kunne drifte kommunen, kommunisere med innbyggerne og legge til rette for det folkevalgte arbeidet. Det er oppgaver som regnskap, lønn, personal, IKT, servicetorg, sentralbord, utvalgssekretariat, post, arkiv, beredskap, personvern og støtte til enhetene i innkjøp, internkontroll, eierskap mm.

Omstilling og effektivisering

I 2018 har stab hatt stort fokus på omstilling og effektivisering. Målet har vært å redusere stillinger og samtidig levere tjenestene mer effektivt enn tidligere. Syv avdelinger har blitt til tre:

- Utadrettet virksomhet skal være en serviceenhet som fokuserer på leveranser utad (til publikum og folkevalgte). Her ligger oppgaver som f.eks. post/arkiv, resepsjon, utvalgssekretariat, web-sider.
- Teknologi skal fokusere på å sikre drift av dagens IKT-systemer, samtidig som man legger til rette for framtidig digitalisering.
- Administrasjon skal sikre kvalitet på interne lovpålagte oppgaver som er påkrevd fordi kommunen er en virksomhet. Her ligger oppgaver som f.eks. lønn, regnskap, HMS, internkontroll etc.

Gjennom 2019 vil fokus være å levere etter den nye organiseringen.

Digitalisering

Det er stort fokus på digitalisering i offentlig sektor. Forventninger og behov kommer både fra sentrale myndigheter, fra innbyggerne og ikke minst fra politikere og administrasjonen selv. Det er behov for å ta i bruk nye og moderne virkemidler samtidig som kommunen skal levere tjenestene billigere og mer effektivt enn før.

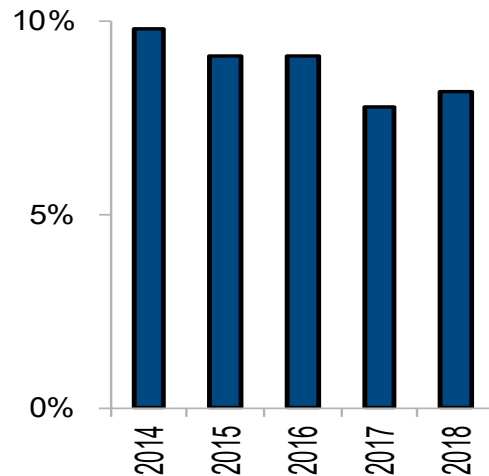
I 2018 har IKT-avdelingen hatt stort fokus på å bygge opp en infrastruktur som legger til rette for økt digitaliseringstakt. Blant annet er kapasiteten på linjer økt og nettløsninger oppgradert i flere av kommunens bygg. Villmarksnett har bidratt med videre spredning av nett til innbyggerne. Året har vært preget av arbeidet med en helhetlig plan for området, og i desember 2018 fikk Hemnes sin egen «Kommuneplan for digitalisering og IKT», som den første på Helgeland. Planen gir både visjon for det videre arbeidet, men setter også retning og krav til digitaliseringen – slik at dette foregår planmessig og under kontroll. Videre utbygging av nett både for innbyggere og administrasjon, overgang til skytjenester og utbygging av velferdsteknologi har høyt fokus.

Sykefravær/Nærvær

Arbeidet med nærvær/sykefravær har høy prioritet i hele organisasjonen. I februar 2017 ble «Hemnesavtalen» signert. Avtalepartnere er Arbeidstakerorganisasjonene og fastlegene i kommunen. I tillegg del er lokalt NAV-kontor, NAV-Arbeidslivssenter og Stamina Helse samarbeidspartnere. Avtaleperioden er frem til 31/12-19. Etter to år med avtalen er det en rekke indikatorer som tyder på at kommunen oppnår positive resultat, som delvis kan tilskrives Hemnesavtalen. Arbeidet med nærvær/sykefravær omfatter hele organisasjonen, der den enkelte leder har et særlig ansvar for å følge opp avtalen. Alle ansatte har også forpliktelser i henhold til avtalen.

Fraværet gikk noe opp fra 2017 til 2018. Mye av årsaken til dette var forholdvis mange influensatilfeller som medførte unormalt lange fravær. Spesielt gjaldt dette årets tre første måneder.

Som tidligere år ble det arrangert Arbeidsmiljøsamling på høsten, der målgruppa var alle tillitsvalgte, alle verneombud og alle lederne i kommunen.

Utvikling i sykefraværet 2014 - 2018

Ung i Hemnes

I 2018 ble prosjektet Ung i Hemnes etablert. Bakgrunnen for dette var å følge opp resultatene fra UngData-undersøkelsene fra 2014 og 2017. Her ble det blant annet dokumentert at ungdommen i Hemnes har liten fremtidsstro, de sliter med den psykiske helsen, de debutterer tidlig med alkohol. Kommunen fikk støtte fra fylkesmannen til å engasjere «Med Ungdom i Fokus» (MED) til å bistå prosjektet. I tillegg fikk kommunen innvilget prosjektstøtte (lønnsmidler) for en periode på fire år. Forutsetningen for støtten var at kommunen etter denne perioden (fra 2022) skulle etablere en fast stillingsressurs på området.

Det ble gjennomført to større Fokusedager/Ungdomspolitisk dag, der alle ungdomsskoleelevene i kommunen deltok, samt foreldre, politikere, fagfolk og ledere. Det er Ungdomsrådet i kommunen som leder prosjektet, med støtte fra prosjektleder/medarbeidere.

Ungdommen har valgt ut tre tema som de i første omgang ønsker å arbeide med; fritid, rus og psykisk helse.

Kultur

Bemanningen på kultur er på et minimum. Det er en hel stilling på bibliotek. Ellers er oppgavene innenfor området spredd på ulike personer i TEK og sentraladministrasjonen.

I 2018 vedtok kommunestyret at de biblioteket på Hemnesberget skulle flyttes fra Olsenhågen til Hemnes sentralskole, og i Korgen skulle biblioteket flyttes fra «Gullblokk» til Korgen sentralskole. Flyttingen gjennomføres i 2019.

Bygdeutvikling

Bygdeutvikler har i 2019 fått et større ansvar for næringssaker (se avsnitt om næring) og saksbehandler også en del kultursaker. Det har vært jobbet med vannfronten på Hemnesberget, hvor det bl.a. ble gjennomført en åpen workshop i november i samarbeid med NODA og Asplan Viak, støttet av Nordland Fylke. Besøksforvaltningsprosjektet i Okstindan Fase 2, som er støttet av Miljødirektoratet, er forlenget til høsten 2019. Knut Berntsen var hyret inn som prosjektleder i 2018 og gjennomførte i samarbeid med bygdeutvikler en spørreundersøkelse i Okstindan, satte opp teller i Leirbotn og arbeidet fram et utkast til besøksforvaltningsstrategi. Okstindan natur- og kulturpark (ONK) ble i september 2018 registrert som egen forening og Inger-Lise Pettersen ble ansatt i deltidsstilling for å jobbe fram mot endelig etablering med nytt styre i.l.a første halvdel av 2019. Bygdeutvikler samarbeider med ONK om diverse utviklingstiltak, som f.eks. Villmarksveien, turskiltprosjekt og Bedriftsnettverk for opplevelsesnæring. Bygdeutvikler er kontaktperson for Bygde- og tettstedsutvalgene og har deltatt på møter med alle utvalgene i.l.a våren 2018. Også i 2018 ble det produsert en egen turistbrosjyre for Hemnes, egne profileringsbaner ved E6, websiden www.visit.hemnes.kommune.no ble vedlikeholdt og kommunen hadde turistinformasjon på Circle K med to turistverter i perioden 1. juli – 10. august. Bygdeutvikler har også ansvaret for å sende ut Velkomstbrev (folder med brosjyrer, Avisa Hemnes og brev fra ordfører og rådmann) til alle nyinnflyttere i kommunen, og det er i 2018 sendt ut rundt 150 brev

Turistinformasjonen 2018

Næring

Det ble i 2018 opprettet et utvidet næringsteam med ordfører, rådmann, bygdeutvikler, teknisk sjef, arealplanlegger og landbrukssjef. Det ble avholdt noen møter i begynnelsen av året, men etter hvert gikk man over til «gammel modell» der ordfører, rådmann og bygdeutvikler hadde hovedansvaret for næring. Det er i hovedsak bygdeutvikler som har saksbehandlet næringssaker som ikke omfatter landbruk, men også teknisk sjef har fulgt opp enkelte aktører. Det har vært behandlet 19 nærings- og kultursaker i 2018 (utenom landbruket) og tildelt kroner 919.500. Det har også i 2018 vært et godt samarbeid med Rana Utviklingsselskap i forhold til Etablererkurs, samt med Kunnskapsparken Helgeland om rådgiving for lokale gründere.

Plakat vannfront Hemnesberget

Bygdeutvikler har også i 2018 deltatt i førstelinjenettverket med kommunene Rana, Nesna, Lurøy, Træna og Hattfjelldal. Nettverket har bl.a. jobbet med byregionprosjektet (Rana, Lurøy, Nesna og Hemnes) som ble avsluttet høsten 2018. Nettverket har også jobbet med Gründeruka Helgeland, hvor det i 2018 ble avholdt en næringslivslunsj i Hemnes med fokus på Entreprenørskap, samt besøk på ungdomsskolene med Steve Hernes fra Ungt Entreprenørskap Nordland. Hemnes fikk i 2018 overført kr. 180.000 i restmidler til Gründerstøtte fra Nordland Fylke, og har støttet to lokale gründere med til sammen ca. kroner 25.000. Det har vært arrangert tre næringslivslunsjer i samarbeid med Ranaregionen Næringsforening og Okstindan natur- og kulturpark. Væxt har fortsatt et ønske om å etablere seg i Hemnes, men har enda ikke funnet egnede lokaler. Bygdeutvikler har ansvaret for å formidle informasjon om kurs, søkemuligheter og andre tilbud til næringslivet, og formidler fortøpende informasjon fra bl.a. RKK Vefsn og Kunnskapsparken Helgeland.

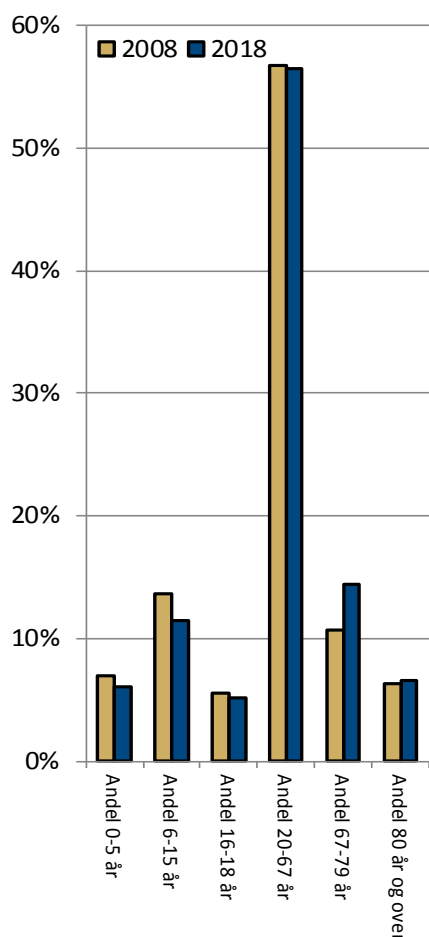
Logo til OKSTINDAN NATUR OG KULTURPARK

INTERNKONTROLL/LIKESTILLING M.M.

Likestilling

Det er ikke iverksatt spesielle likestillingstiltak i 2018. Kommunen er imidlertid med i et KS-prosjekt som heter «Heltid fro framtida». Hemnes kommune deltar her sammen med seks andre kommuner i Nord-Norge. I denne omgangen er det omsorgstjenesten som er med. Prosjektgruppen er sammensatt av representanter både fra arbeidstaker og arbeidsgiversiden. Redusert bruk av deltid har viktige likestillingsaspekt. Prosjektet har overføringsverdi til andre enheter i kommunen.

Befolkningssammensetning i Hemnes i 2008 og 2018

Internkontroll

Høsten 2016 ble det satt fornyet fokus på Internkontroll, og det ble satt nye mål for arbeidet. Internkontrollverktøyet Compilo ble tatt i bruk i 2017, og administrasjonen har brukt tiden etter det til å spre budskapet om viktigheten av god internkontroll.

Avviksbehandlingsdelen hadde førsteprioritet og er nå innarbeidet i det meste av organisasjonen. Det ble i 2018 meldt 385 avvik. Av disse er 169 avvik lukket, mens 16 fortsatt er under behandling. Det jobbes nå med dokumentdelen i Compilo, der alt av prosedyrer, rutiner og reglement skal legges inn. Implementering av et internkontrollsystem er et omfattende arbeid som vil ta lang tid før det er endelig ferdigstilt og innarbeidet i alle deler av organisasjonen.

I siste delen av 2018 ble det også jobbet mye med å få på

plass et system som ivaretar kravene i de nye reglene for personsikkerhet som trådte i kraft i 2018.

Årsverk i hele kommunen

Antall årsverk i Hemnes kommune gikk ned fra 459,63 i 2017 til 447,54 i 2018. Dette er en nedgang på 12,09 årsverk. Størst nedgang var det i Enhet skole.

Gjennom året ble det foretatt en grundig vurdering av alle stillinger, før eventuell utlysning og tilsetning skjedde. Alle utlysninger ble godkjent på rådmannsnivå. I henhold til delegert fullmakt er det rådmannsnivået som foretar alle tilsetninger utover 3 måneder.

Likelønn

Det tilstrebes å ha lik lønn for likt arbeid, dette følges opp ved tilsetninger og lokale lønnsforhandlinger. Det ble ikke registrert noen spesielle avvik på dette området i 2018.

Villmarksnett

Det interkommunale samarbeidet mellom Hemnes kommune og Hattfjelldal kommune - «Villmarksnett» som går ut på bygging og drifting av bredbånd til de ikke-kommersielle områdene i kommunene har i løpet av 2018 foretatt en større utbygging i Susendalen. Prosjektet ble gjennomført etter den såkalte Vesterbottenmetoden der utbyggingen gjennomføres med stor dugnad sinnsats fra innbyggerne i dalen. Denne utbyggingen ga 67 nye abonnenter, samt at det er klargjort for noen til.

I Hemnes ble det søkt om midler til utbygging av strekningen Korgen – Baklandet og ned til Bjerka, med sidestrek til Røssåauren og Valla. Disse søknadene ble innvilget og det jobbes nå med konkurransegrunnlaget for prosjektet. Forhåpentligvis blir det oppstart og ferdigstillelse på dette strekket i 2020.

Villmarksnett hadde ved årsskiftet 362 privatkunder på fibernettet og i tillegg har vi de kommunale og noen næringsbedrifter. Det leies også ut «svartfiber» del noen selskaper.

Montering av fiberkabel til abonnent

Generelt

Enheden har ansvaret for 5 grunnskoler, Hemnes kulturskole, 4 ungdomsklubber og Hemnes vok-senopplæring (HEVO). Finneidfjord skole og Bleikvassli skole er fadelt, det vil si at elever fra flere trinn går i samme gruppe. Det har høsten 2018 ikke vært svømmeundervisning pga. stengte basseng.

Bemanningen er redusert med ca. 8.5 årsverk i 2018, alle skoler unntatt Bjerka skole har redusert bemanning. I 2018 sluttet rektor Geir Åge Helgå ved Korgen sentralskole og rektor Unn-Christin Svartvatn ved Finneidfjord skole. Ved Finneidfjord skole ble Åse Ingunn Buskli ansatt som ny rektor 01.10.2018 og ved Korgen sentralskole ble Anne Marie Brendmo konstituert.

Sykefraværet i enheten har over år vært lavt. Det totale sykefraværet i 2018 var på rekordlave 5,5 %. Kommunen har som mål at vi skal fravær som er under 7 % og det klarte enhet skole med god margin også i 2018.

Tiltak Hemnes skolene og barnehagene har siden høsten 2017 vært med i en satsing med Utdanningsdirektoratet om å styrke realfagskompetansen. Synergier over tid vil være bedre lærere, bedre skoleresultater og flere som fullfører videregående utdanning.

Spesialundervisning Inneværende skoleår mottok 7,58 % (GSI tall 1.okt.2018) av elevene i Hemnes kommune spesialundervisning. Her fortsetter de positive tallene, som er et tegn på godt arbeid i kommunen.

Antall elever/SFO

Enheter skole	Årsverk 16-17	Årsverk 17-18	Årsverk 18-19
Bjerka skole/SFO	7,73	7,4	8.78*
Bleikvassli skole/SFO	8,15	8,15	7.54*
Finneidfjord skole/SFO	8,15	8,15	7.57
Hemnes sentralskole/SFO	31,9	31,55	28.88*
Korgen sentralskole/SFO	29,03	28,9	27.83*
Kulturskolen	3,40	3,40	3.41
Ungdomsklubber	2,37	2,37	2.24
HEVO	8,18	6,18	3.14
Skole adm.	1,2	1,2	1.2
Tidl.innsats 1-4 (finans U.dir)	0,44*	1,79*	(1.79) Fordelt*
Sum	100,55	99,09	90.59

*Tidlig innsatsmidler direkte finansiert gjennom U.dir.

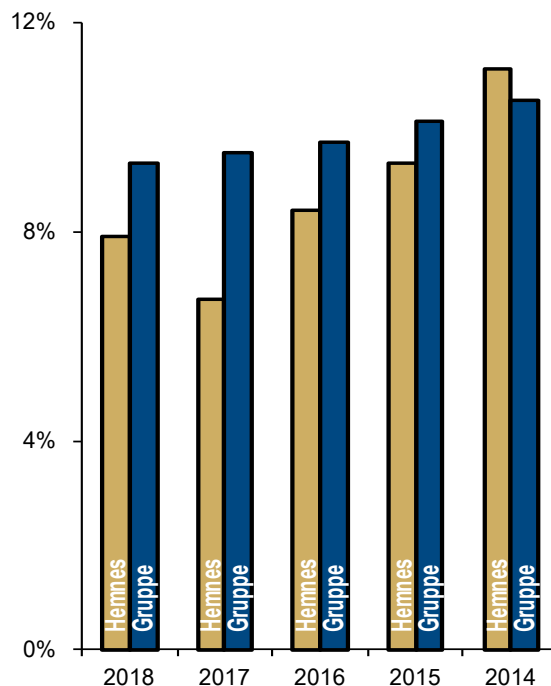
Bjerka skole

1.-4. skole med 40 elever. Skolen har i 2018 fått renoverert/oppgradert deler av bygget og disse lokalene stod ferdig til bruk skolestart høsten 2018. Våren 2018 ble 2 lærere ferdig med videreutdanning i engelsk. Det jobbes også aktivt med klasseledelse som skal bidra til et godt læringsmiljø og gi elevene et godt grunnlag for trivsel og læring. Skolen har et godt samarbeid med FAU og det har i løpet av året vært flere fellesprosjekter.

Bleikvassli Skole

1.-10. skole med 34 elever. Skolen har hatt ett vanskelig

periode da en av lærerne ved skolen omkom i september. Dette har preget både ansatte og elever. Skolen har stort fokus på læring med utgangspunkt i elevenes egne forutsetninger. Det legges vekt på bruken av praktisk tilnærming til en del av teorifagene. Vi har et godt samarbeid med kulturskolen, og i samarbeid med dem har vi to store arrangement pr skoleår, «Redd Barna»- aksjon i november og kulturkafe i april. I personalgruppa har vi hatt fokus på erfaringsdeling. Sykefraværet på skolen har over tid vært lavt. Utfordringer: Få tak i kvalifisert lærer til fremmedspråkopplæringen (tysk), gjennomføring av svømmeundervisning (ressurser/tidsbruk).

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (prosent)

Hemnes sentralskole

1.-10. skole med 153 elever. 3 satsingsområder: Real-fag-satsning med aksjonsperioder på 8-10 uker. Fagfornyelsen som vi startet med høsten 2018 og ett sterkt fokus på klassemiljø, skolemiljø og ansatte miljø. Vi har og hatt et nært samarbeid med helsesøstertjenesten og psykisk helse. Skolen er inne i avslutningsprosessen med det interkommunale prosjektet om stedsbasert læring i kulturlandskap. Dette er et prosjekt vi har arbeide med og vært pilotskole i nesten 3,5 år. Det vil bl.a. komme en bokutgivelse hvor vi har bidratt. Det har også i perioden blitt jobbet med uteområdet på skolen.

Elevtall skoler og antall barn på SFO

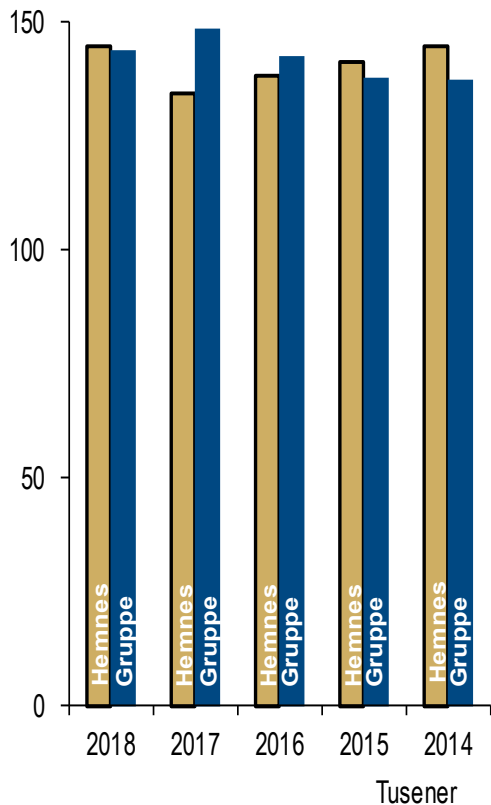
Skole	Elevtall	SFO
Bjerka skole	40	10
Bleikvassli skole	34	0
Finneidfjord skole	41	7
Hemnes sentralskole	153	17
Korgen sentralskole	220	17
Sum	488	51

Tall fra GSI 2018 (1. oktober er telledato)

Finneidfjord skole

1.-7. skole med 41 elever. Det jobbes godt på skolen og det var gode resultater ved årets nasjonale prøver. Det jobbes med de nye læreplanene samt den kommunale satsingen på realfag. 2018 har vist oss at det er behov for veiledning opp mot elever og familier som sliter (psykisk helse).

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring, pr. innbygger 6-15 år (kroner)

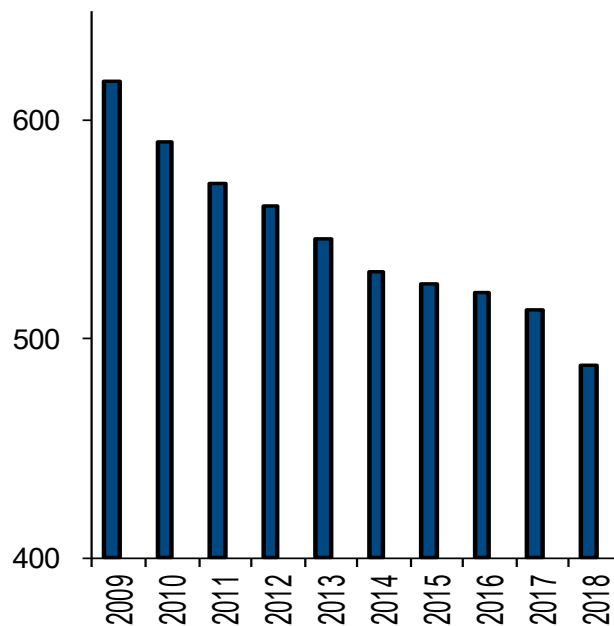
Hemnes voksenopplæring (HEVO) 2018

Motto/Visjon: Kompetanse – mangfold – likeverd. HEVO er en arbeidsplass om spenner over et stort mangfold av kulturer, mennesker og språk. Skolen jobber for at deltakerne har et best mulig grunnlag for aktiv deltagelse i samfunnet, både når det gjelder utdanning, arbeidsliv og fritid. Antallet ansatte er redusert, dette med bakgrunn i at det ikke ble mere bosetting av flyktninger. Statistikk fra Imdi viser at HEVO i 2018 hadde svært gode resultat hva måloppnåelse angår. Vi hadde en måloppnåelsesprosent på 74. Regjeringa har satt som minimumskrav 60 % måloppnåelse for at kommuner skal kunne få anmodning om bosetting.

Korgen sentralskole

Viktigste begivenhet i 2018 – offisiell åpning av ny ungdomsskole etter brannen i 2016. Har gitt ny giv, trygge og gode rammer samt fremtidsoptimisme ved skolen. Faglig viser nasjonale prøver at skolen har utviklet seg godt og på flere av prøvene ligger vi godt over nasjonalt nivå. Det virker som om realfagsatsingen har gitt god effekt. Sykefraværet ved skolen har vært meget lavt i 2018. Forberedende arbeid med de nye læreplanene som skal innføres i 2020 er godt i gang. Rektor og en inspektør sluttet i løpet av høsten.

Ny rektor og inspektør tilsatt. Rektor begynner rundt nyttår.

Utvikling i elevtallet i Hemnes siste 10 år

Hemnes kulturskole 2018

Kulturskolens visjon, er Kulturskolen for alle. Elevene er fordelt – og får undervisning - på kommunens 5 tettsteder. Vi har i 2018 hatt tilbud på treblås, piano, sang, bass, gitar, band, barnekor, hus-flid, tilrettelagt undervisning, messing og billedkunst. Kulturskolen har hatt et høyt aktivitetsnivå med mange opptredener på ulike arenaer; Kulturskoledagene, Parkrock, Musikkprosjekt Bleikvassli skole, kommunestyremøter, institusjonskonserter, egne produksjoner og utstillinger og Jul på Berget. Elever fra kulturskolen blir i tillegg brukt som solister hos andre ensembler.

I tillegg selger vi tjenester til videregående skoler på Mo i Rana og i Mosjøen. Utfordring for oss har bl.a. vært en uavklart situasjon rundt lokaliteter. Dette spesielt etter at 2.etg i samfunnshuset ikke kunne benyttes til undervisning pga. brannforskrifter.

Ungdomskubbene

Det er høy aktivitet på klubbene, men vi ser noe nedgang på besøk fra de største barna/ungdommen. Utenfor vanlige klubbkvelder har det bl.a. blitt arrangert møter sammen ungdomsrådet, det har vært aktiviteter sammen med psykisk helse. Det har også vært et møte med barnevernet for å lettere få til samarbeid og kontaktpunkt.

BARNEHAGENE

Bjerka barnehage	11,8 årsv.
Sørfjellet gårds-friluftsbarnhage	3,6 årsv.
Finneidfjord barnehage	8,7 årsv.
Hemnes barnehage	13,2 årsv.
Korgen Fysak barnehage	12,4 årsv.
Tømmerheia natur barnehage	7,0 årsv.
Spesialpedagog	1,0 årsv.
Kommunal logoped	1,0 årsv.
Merkantil (sko/bhg)	1,0 årsv.
Enhetsleder	1,0 årsv.

Enheten ønsker å trekke frem tre områder/tema som har hatt fokus i 2018:

COS – Cirkel Og Security.

Høsten 2018 ble en pedagogisk leder i Korgen fysak-barnehage sertifisert som veileder i foreldre-veiledningsprogrammet Circle of security (COS). Barnehagen startet da opp et prosjekt som tok sikte på å gjennomføre grupper av foreldrekurs høsten og vinteren 2018/19.

Prosjektet skal bidra til at foreldre til barn i barnehage-alder skal få økte kunnskaper om relasjonsbygging og tilknytning til egne barn, og gjennom refleksjon sammen med veileder og andre foreldre stå sterkere rustet i de utfordringene man møter i livet i rollen som foreldre. Til nå har 11 familier gjennomført kurset, 27 barn under 18 år er berørt.

Foreldrene har gitt tilbakemeldinger på at det har vært viktig å reflektere sammen med andre familier, spesielt for å forstå at man kan ha mange felles utfordringer. Foreldre har også etter et slikt kurs blitt kjent med andre foreldre på en spesiell måte som knytter dem sammen for fremtidig samarbeid om barnas oppvekstmiljø.

Målet for enhet barnehage er å sertifisere cos-veileder i alle kommunens barnehager, og tilby foreldreveiledning gjennom COS til alle foreldre med barnehagebarn i kommunen.

Barn bygger tårn i Hemnes barnehage

Realfagsatsing - Helhetlig Barnehage Og Skole

Overordnet mål for realfagsatsningen i Hemnes kommune:

«Realfagsatsningen skal bidra til at barn og elever i Hemnes møter en variert og praktisk undervisning i realfag, med høy kvalitet og daglige mestrings-opplevelser, som baserer seg på utforskning, undring og problemløsning».

Realfagsatsningen er et samarbeid mellom barnehage og skole, og det ble i 2018, avholdt en felles planleggingsdag med varierte økter og forelesere knyttet til Realfag.

Lærende nettverk med ansatte i barnehage og skole, ble videreført fra 2017 til 2018. Det ble avholdt 4 nettverkssamlinger i 2018.

Enhet barnehage avholdt en felles planleggingsdag for alle ansatte i barnehagene knyttet mot Realfag. Temaet var, «Lek med matematikk» og foredragsholder var Filip Witzell.

I 2018 ble realfagsatsninga forankret i kvalitet og kompetanseplan for barnehagene i Hemnes Kommune (2019-2022).

Barn som ser på noe spennende utenfor

Være sammen

Barnehagene i Hemnes jobbet mye med kompetanseheving blant de ansatte gjennom kompetanseløftet «Være Sammen» i 2018. Dette er et kompetanseløft for tidlig innsats og endringsarbeid i barnehagen. «Være sammen» handler om kvalitets-utvikling og utvikling av barnehagene. Grunntema i Være Sammen er tidlig innsats, sosial kompetanse, autoritative voksne, implementering, og håndtering av utfordrende atferd.

En felles planleggingsdag for personalet ble avholdt med temaet «Være Sammen». I mars ble det arrangert temaforeldremøter i forhold til «Være sammen», der det kom ekstern foredragsholder. Tema for kvelden var foreldrerollen. Det ble satt fokus på hvordan inkludere alle barn, skape trygge og positive barn, ulike typer voksenstiler, og vist snarveier til å endre et barn gjennom å endre de voksne rundt barnet.

Barnehagene tok i bruk støttmateriell fra Være Sammen for å bruke i barnegruppene, tilrettelagt for ulike aldersgrupper.

TEKNISKE TJENESTER

Generelt

TEK har ansvaret for drift og vedlikehold av veg og kommunale bygg, vann, avløp, renhold, Parker/grøntarealer, brannberedskap og feiertjenester, organisering av planarbeid, landbruk, byggesak og oppmåling. TEK har også ansvaret for boligformidling av alle kommunale omsorgsboliger/leiligheter og leiligheter som leies ut av Hemnes Boligstiftelse, oppfølging av bostøtte samt startlån. TEK har døgnkontinuerlig beredskapsvakt på veg, vann, avløp og brann (tlf. 47879700). I tillegg har TEK ansvaret for lovforvaltning, saksbehandling og prosjektering innenfor veg, vann, avløp og kommunale bygg.

Omstilling 2018

Enheten startet i 2018 omstillingsprosess. Forslag til ny struktur i administrasjonen i TEK ble lagt ut til høring. På bakgrunn av nye rammer i budsjettmøtet til kommunestyret før jul, ble det valgt å stoppe prosessen midt i desember. Prosessen skal re-startes i det nye året.

Plan- og byggesak

Enheten har fått et større fokus på tilrettelegging av tomter og har deltatt i stedsutviklingsprosjekter. Detaljregulering for Lundliveien ble i 2018 vedtatt og legger til rette for 5 boligtomter sentralt på Bjerka. Det er også oppstartet flere planprosesser i Korgen, for å ha et bedre tomtetilbud. Planforslag på Tømmerbakkmoen legger opp til 17 nye boligtomter, mens det på Aspmoen legges opp til 9. Det er stort press på fritidsboliger i Hemnes og som følge av dette har det blitt behandlet endringssøknader fra grunneier. Ved revisjon av kommuneplanens arealdel for Hemnes vil det være behov å avsette nye områder for fritidsboliger, samt at konfliktarealer skjermes. Flere private prosjekter har i 2018 startet opp og det synes å være stor aktivitet for nye tiltak.

Detaljregulering for Torget på Hemnesberget ble vedtatt i oktober, etter lang saksgang. Planen legger opp til et mer trafikksikkert sentrum på Hemnesberget, samtidig som uteoppholdsareal vektlegges. Som oppfølging til planen og tidligere stedsutviklingsprosjekt, ble prosjektet vannfronten Hemnesberget startet opp av rådmannen. Det vil være behov for å møte stedsutviklingsplanene med reguleringsplaner som tilrettelegger for den aktuelle bruken.

I 2018 har TEK gitt dispensasjon til 3 boliger og fritidsboliger. Det er behandlet 7 saker etter jordlovens § 12 - deling av landbruksseiendom og 4 saker etter jordlovens § 9 - omdisponering av dyrket og dyrkbar jord.

Det er behandlet 107 byggesaker, 19 utslippssaker og 8 andre saker i 2018.

Forvaltning, drift og vedlikehold av geodata

Kommunen er oppdateringsansvarlig for seks kartdatasett som i fellesskap eies av partene i det såkalte GEOVEKST-samarbeidet. Kommunen leverte oppdaterte kartdatabaser før 1. mai, som er kommunens frist for årlig levering av data. Kommunen publiserer oppdaterte kart- og plandata fortløpende på kartinnsynsløsningen www.kommunekart.com.

Eiendomsregistrering – Matrikkeloven

Det ble gjennomført ca. 45 oppmålingsforretninger i marka. Totalt ble det registrert 75 nye eiendommer i matrikkelen i 2018, dette inklusive innløste festetomter. En god del retting- eller endringskrav ble også behandlet og matrikkelført.

Forvaltning, drift og vedlikehold av geodata

Kommunen er oppdateringsansvarlig for seks kartdatasett som i fellesskap eies av partene i det såkalte GEOVEKST-samarbeidet. Kommunen leverte oppdaterte kartdatabaser før 1. mai, som er kommunens frist for årlig levering av data. Kommunen publiserer oppdaterte kart- og plandata fortløpende på kartinnsynsløsningen www.kommunekart.com.

Renhold

I 2018 ble hjemmehjelp overført til renholdsavdelingen. Endringen skyldes at det over tid har vært vanskelig å rekruttere ny ansatte til praktisk bistand. Ved sykdom og ferie har det vært utfordrende å skaffe vikarer. Ønsket er å forsøke å få til en større og mer fleksibel tjeneste, der det blir flere ansatte å spille på, og sjansen for å få vikar ved sykdomsfravær eller ferie blir større. Det betyr også at hjemmehjelperne har fått kollegaer i sitt arbeidsmiljø.

Trafikksikkerhet

Hemnes kommune søker årlig om tilskudd fra fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler. I 2018 mottok Hemnes kommune tilskudd fra Norland fylkeskommune på 541 305,- for opparbeiding av ny gangvei fra Bjerkaia boligfelt i 2018. Anlegget ble ferdigstilt høsten 2018 med en total kostnad på 764 000,- eks mva.

Ny gangvei fra Bjerkaia ble opparbeidet i 2018

Brannvern - forebyggende

Ny forskrift om brannforebygging trådte i kraft 01.01.16. Denne medfører en del endringer i kravene til gjennomføring av feiing og tilsyn, samt et mer risikobasert tilsyn i særskilte brannobjekter.

Den største endringen er at det fra denne dato er et lovpålagt krav om feiing i fritidsboliger, noe som vil medføre en økning fra i dag 2003 skorsteiner og ildsteder til ca 3000. Vi har ansatt lærling i feierfaget.

Pr. 31.12.18 er det registrert 53 særskilte brannobjekter etter § 13 i brann- og eksplosjonsvernloven, samt 7 objekter registrert etter forskrift om håndtering av farlig stoff.

Brannvern - beredskap

Beredskapsnivået i brannvesenet har vært det samme som forrige år med helkontinuerlig overordnet vakt og mannskapsvakter i høytidshelger og vanlige helger i sommerferien. Det har totalt vært 91 registrerte hendelser i brann-vesenets innsatsområde i 2018.

Vi har gjensidig bistandsavtaler med Rana, Vefsn, Leirfjord og Hattfjelldal kommune. I tillegg har vi utvidet samarbeidsavtale med Hattfjelldal, som innebærer at Hemnes har det administrative ansvaret for brannvernet i Hattfjelldal kommune.

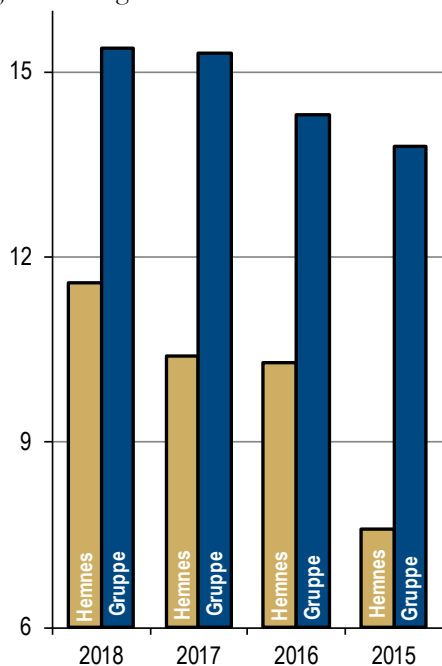
Vi er også medlem i IUA Rana, som ivaretar hendelser med akutt forurensning.

Generelt

Enheten har ansvar for barneverntjenesten, kommunal del av NAV-kontoret og flyktningetjenesten, samt helse-tjenestene – herunder rus- og psykiatritjenesten, fysio-terapi, legekantorene, helsestasjon, skolehelsetjenesten og Frisklivssentralen.

Veiledningsprosjektet

Hemnes kommune inngikk avtale med Bufdir i 2018 om deltakelse i et veiledningsprosjekt med mål om å utvikle barneverntjenesten og redusere tilkomst av avvik. Prosjektet innebærer en forpliktelse fra kommunen som prosjekteier. Kommunen har fått tildelt to veiledere med bred og lang erfaring fra arbeid i kommunalt barnevern. Utviklingsprosesser konsentrerer seg om interne forhold i tjenesten, men primært om kommunens strategi for å legge til rette for et godt barnevern som integrert del av det helhetlige arbeidet overfor barn, unge og familier. Prosjektets varighet er to år.

Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)

Kompetanseheving

I 2018 har Helse og velferd to medarbeidere som har påbegynt videreutdanning i rusrelatert arbeid, én medarbeider som har fullført helsesøsterutdanning, én medarbeider som gjennomfører helsesøsterutdanning med ferdigstillelse i 2019, og tre medarbeidere som har fått sertifisering innen Circle-of-security (COS) veiledning.

Prosjekter med ekstern finansiering (tilskudd)

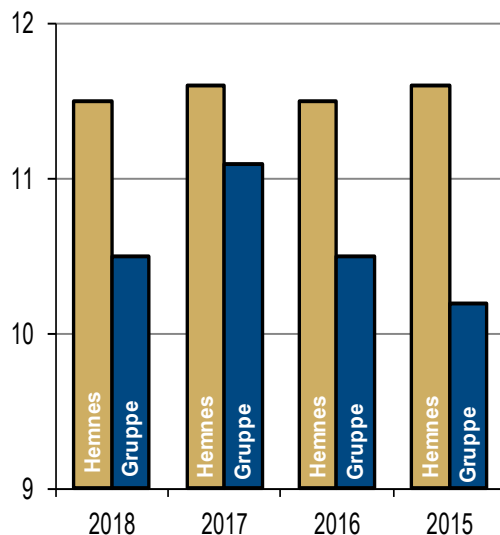
I tillegg til veiledningsprosjektet som beskrevet over, har kommunen v/ Helse og velferd to pågående prosjekter med tilskudd (fullfinansiering).

Olehallen er en lavterskel møteplass som drives i regi av rus- og psykiatritjenesten. Tilbudet har blitt finansiert av tilskudd i tre år. Etter søknad til fylkesmannen har tilbudet fått tilsagn om midler i ytterligere 4 år. Tilbudet inngår som en viktig element i kommunens helse- og sosialfaglige arbeid.

Prosjektet «Trygge barn», med undervisning om psykisk helse i barneskolen, har fått videre tilskudd i 2018. Undervisningen er tilpasset aldersgruppen og dreier seg om håndtering av våre ulike følelser, relasjoner, og seksuelt overgrep. Prosjektet drives i regi av skolehelsetjenesten. 2018 er det siste av tre tilskuddsår i prosjektet.

Revisjon av samarbeidsavtalen om interkommunal legevakt

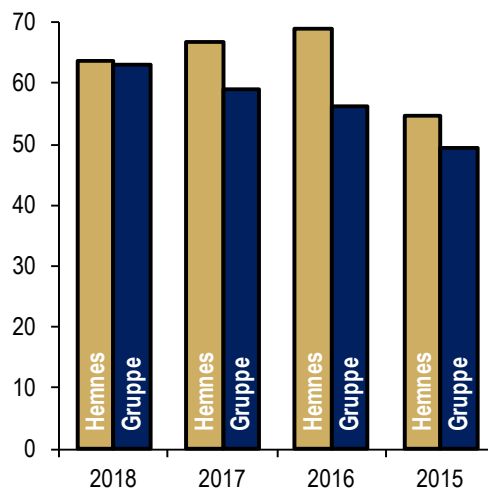
I 2016 ble det innledet forhandlinger med Rana kommune med mål om å redusere vår økonomisk andel for drift av legevaktsamarbeidet. I 2018 ble det sluttført forhandlinger og tegnet ny avtale som ga en vesentlig lavere andel av kostnader som Hemnes kommune skal svare for. I tillegg ble det enighet om større åpenhet og medvirkning i samarbeidet.

Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)

Bosetting av flyktninger

Hemnes kommune mottok ikke anmodning fra Imdi om bosetting av flyktninger i 2018. Dette ble varslet like før årsskiftet. Konsekvensen har vært en vesentlig reduksjon i integreringstilskudd og større omstillingsbehov. I tillegg har flere flyktninger i tilskuddsmålgruppen flyttet fra kommunen, hvilket resulterer i en økonomisk forpliktelse overfor tilflyttingskommunen.

Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)

OMSORGSTJENESTEN

Generelt

Stortingsmelding 15 - «Leve hele livet» er en kvalitetsreform for eldre, og handler om det som er viktigst for mennesker, nemlig fellesskap, god mat, aktivitet og helsehjelp. Mestring, forutsigbarhet og kontinuitet er tema som går igjen, - det handler om å leve til vi dør!

I 2018 har omsorgstjenesten valgt å jobbe med flere tema for å nå målene som er satt i denne stortingsmeldingen:

Heltid fremfor deltid

Heltid fremfor deltid. Arbeidet med å etablere en heltidskultur er viktig av flere grunner. For pasienten betyr det bedre kontinuitet og forutsigbarhet, færre ansatte å forholde seg til, og bedre kvalitet på tjenestene. For ansatte betyr dette en jobb du kan leve av, du vet når du skal på jobb og får en forutsigbar hverdag. For arbeidsgiver betyr dette bedre ressursutnyttelse og økt tilgang på kvalifisert personell. Dette er et helt nødvendig arbeid for å løse samfunnsoppdraget de kommende 20 årene, med stadig flere eldre og færre i arbeidsfør alder.

Velferdsteknologi og digitalisering

Investering og implementering av velferdsteknologi er et viktig tiltak for at innbyggerne skal kunne bo lenge hjemme og klare seg selv. Det kan gi en opplevelse av mestring og selvstendighet selv om du er avhengig av hjelp. Tiltaket kan også føre til utsettelse av behov for sykehjemsplass. For ansatte vil teknologi gjøre arbeidsdagen mer lett og trygg, og hver enkelt får mer tid til pasienten. I 2018 gikk omsorgstjenesten i gang med anskaffelse av digital plattform, i samarbeid med Grane, Vefsn og Hattfjelldal.

Bakedag på Korgen omsorgssenter

Hverdagsrehabilitering

Dette er nå etablert som en egen tjeneste. Målet er å hjelpe pasienten til å utnytte egen funksjonsevne og trene opp funksjonsnedsettelse, slik at de kan ha godt

liv og klare seg med mindre hjelp. Dette gir frihet og opplevelse av mestring.

Pasientsikkerhetsprogrammet – I trygge hender 24-7

Programmet har tre hovedmål; Redusere pasientskader, Bygge varige strukturer for pasientsikkerhet, Forbedre pasientsikkerhetskulturen i helsetjenesten. Omsorgstjenesten har i 2018 jobbet systematisk med Pasientsikkerhetsprogrammet i Nettverk Omsorg (Grane, Vefsn, Hattfjelldal og Hemnes), både med deltakere i læringsnettverk for legemiddelhåndtering, og med konkrete tema som fallforebygging, samstemning av legemidler, og tidlig oppdagelse av forverret tilstand.

Oddbjørn Doseth overrekker et egenprodusert bilde til Hemnesberget omsorgssenter. Tusen takk!

Mat og ernæring

Det har vært jobbet mye med forebygging av underernæring i omsorgstjenesten. Det handler om bedre og riktig fordeling av måltider, og være tettere på brukeren med tema mat; hva vil de ha, hva liker de og hva ønsker de ikke. Kjøkkenpersonell har deltatt på kurs og får stadig mer kompetanse på området.

Aktivitet og trivsel

Musikkbasert miljøterapi, med ca. 25 samlinger i året, for alle og/eller for enkeltavdelinger og enkeltpasienter på begge omsorgssentrene. Godt samarbeid med Kulturskolen og kompetanseheving for omsorgstjenestens ansatte har vært nøkkelen til det gode resultatet på dette området.

Begge omsorgssentrene har aktivitetsplaner, med noen faste aktiviteter og noen enkeltarrangement. Disse blir

OMSORGSTJENESTEN

satt opp gjennom dialog med beboerne, der deres ønsker blir hensyntatt. Den frivillige innsatsen har vært fantastisk. Det er arrangert bussturer og det er faste handleturer på begge sentrene. Frivillige hjelper til på arrangement og bistår med det tjenesten måtte trenge.

I 2018 ble det gjennomført brukerundersøkelse. Selv om undersøkelsen viser at både brukere og pårørende stort sett er fornøyd med tjenestene, er her allikevel klare forbedringsområder. Svarene gir tjenesten et godt utgangspunkt for å arbeide med videreutvikling av tjenestetilbudet.

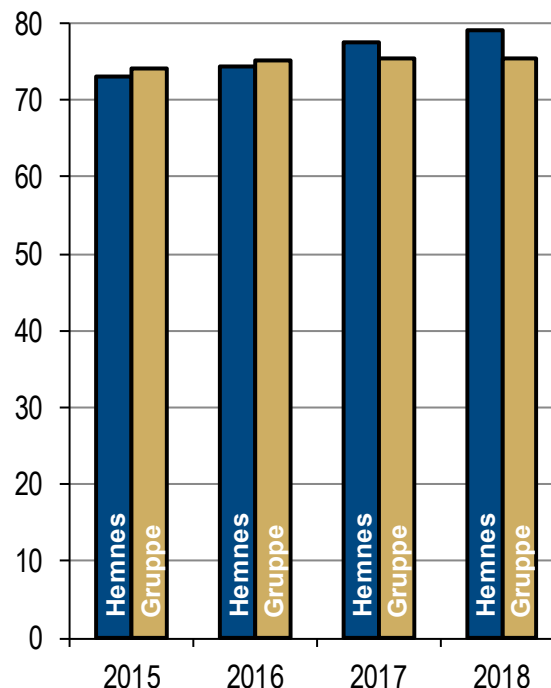
Endringer i 2018

Årsverksutvikling:

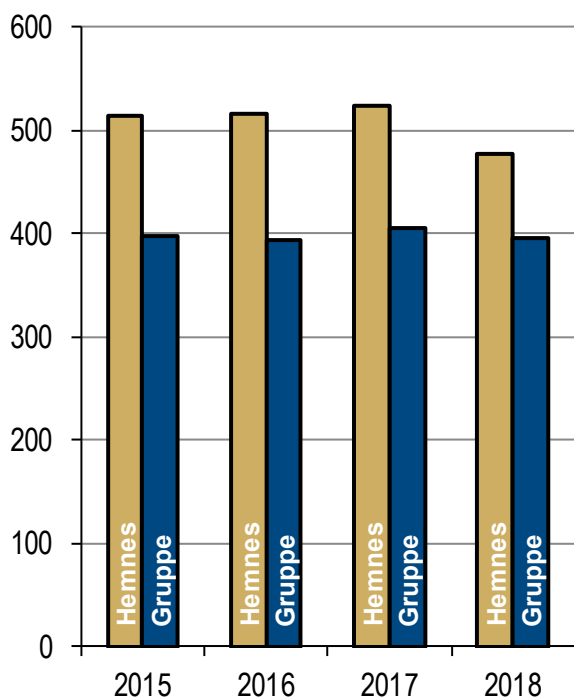
Årsverk 01.01.2018	179,53
Reelt nedtak	-5,29
Intern overføring (til TEK)	-5,10
Nye behov (private avlastere)*	2,41
Nye behov (Miljøtjenesten)*	1,80
Årsverk 01.01.2019	173,35
Effektivisering:	
Reelt nedtak	5,29
Nye behov (private avlastere)*	2,41
Nye behov (Miljøtjenesten)*	1,80
Sum	9,50

Omsorgstjenesten har helt siden 2014 jobbet aktivt med å forbedre og effektivisere driften av tjenesten. I 2018 kunne det endelig registreres konkrete resultater av arbeidet. Driften ble gjennom året effektivisert med 9,24 årsverk. Dette arbeidet fortsetter i årene som kommer.

I Miljøtjenesten er alle boligene med heldøgns tjenester bebodd. 4 barn hadde vedtak om institusjonsavlastning. I tillegg har noen avlastning utenfor institusjon. I 2018 ble det etablert en barnebolig for en mindreårig med spesielle behov.

Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)

Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)

I omsorgstjenesten er et bofellesskap med 8 leiligheter midlertidig stengt, fordi behovet er redusert. Bemanningen er redusert som en konsekvens av dette.

Sist på året, ble hjemmehjelpstjenesten omorganisert. Tjenesten ble lagt under renholdsavdelingen i Teknisk enhet. Hensikten er å etablere et felles fagmiljø, mer varierte arbeidsoppgaver og mer stabil tjeneste til brukerne.